

Datum
2023-09-21Instans
Förskolenämnden

Förskolenämndens ledamöter och ersättare kallas härmed till sammanträde på Olovsholmsgatan 32 lokal Borgstena, **torsdagen den 21 september 2023 kl. 17:00.**

Sammanträdet kommer inledas med förvaltningsinformation med start kl. **15:30** med ett besök från Familjecentralen Sjöbo, därefter kommer en dragning göras kring årets sommarförskolor.

Nämndsammanträdet startar klockan 17:00.

Förskolenämndens sammanträde är öppet för allmänheten (utom vid ärenden som avser myndighetsutövning eller sekretess).

Andreas Ekström
Förskolenämndens Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Förhinder anmäls alltid till Emelie Wigforss, 033-35 50 46 eller via e-post: emelie.wigforss@boras.se

Mitt-S-samverkan har gruppmöte 18 september kl. 17:00, Olovsholm 32 Gingri 317. Meddela eventuellt förhinder till Andreas Ekström, tel. 0737-34 27 36.

Moderaterna och Kristdemokraterna har gruppmöte den 18 september kl. 17.00, Olovsholm Borgstena 141. Meddela eventuellt förhinder till Gunilla Christoffersson, tel. 0736-57 48 34.

Sverigedemokraterna har gruppmöte 20 september kl. 17:00, Olovsholm 32 Lugnet 318. Meddela eventuellt förhinder till Leif Häggblom, tel. 0702-65 50 98.

Ärende

1. Upprop och val av justerande ledamot och dennes ersättare
2. Godkännande av föredragningslista
3. Allmänhetens frågestund
4. Informationsärende - Kvalitetsrapport Öppna förskolan och Familjecentraler
Dnr 2023-00100 1.1.3.25
5. Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, augusti 2023
Dnr 2023-00034 1.1.3.25
6. Tertialrapport 2 2023
Dnr 2023-00102 2.4.1.0
7. Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet
Dnr 2023-00105 3.5.2.0
8. Svar på remiss - Personalpolitiskt program
Dnr 2023-00094 1.1.3.25
9. Svar på remiss - Arbetsmiljöpolicy
Dnr 2023-00095 1.1.3.25
10. Redovisning av inkomna synpunkter 2023
Dnr 2023-00099 1.4.2.1
11. Anmälningssärenden
Dnr 2023-00004 1.1.3.0
12. Redovisning av delegationsbeslut
Dnr 2023-00005 1.1.3.0
13. Rapportering från kontaktpolitiker
Dnr 2023-00007 1.1.3.25

Ida Westin
HandläggareDatum
2023-09-21Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00034 1.1.3.25

Uppföljning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget, augusti 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden har inga uppdrag utanför budget per augusti 2023. Skrivelsen översänds till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Enligt rutinen för redovisning av Kommunfullmäktiges uppdrag som inte ingår i budget ska Förskolenämnden redovisa status för nämndens uppdrag två gånger per år.

Vid tidpunkten för 2023 års första uppföljning har Förskolenämnden inga uppdrag från Kommunfullmäktige som inte ingår i budget.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom verksamheten.

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
OrdförandeIna Furtenbach
Förvaltningschef

Ina Furtenbach
HandläggareDatum
2023-09-21Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00102 2.4.1.0

Tertialrapport 2 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna tertialrapport 2 2023.

Ärendet i sin helhet

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +9 496 tkr i förhållande till periodens budget. Nämndens buffert under året är 9 000 tkr och förväntas delvis nyttjas under året. Under nämndsmötet i augusti beslutade nämnden att nyttja 3 000 tkr ur buffert för uppstartskostnader av ett kreativt återvinningscenter samt ytterligare satsning på kapprumsbibliotek. Nämndens prognos för helåret är i nuläget +3 000 tkr och avser del av nämndens buffert.

På intäktssidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, ca +3 700 tkr. Trots färre barn i verksamheten jämfört med motsvarande period föregående år är intäkterna högre. Förvaltningen ser att barn till arbetssökande eller föräldralediga som går 15 timmar eller lägre i förskolan har minskat med 214 barn i snitt i år jämfört med motsvarande period förra året, från 1 025 barn i snitt till 811 barn. På intäktssidan har även statsbidragen varit högre än budgeterat. En del statsbidrag eller nivån på vissa statsbidrag var inte kända vid budgeteringstillfället.

Förskolenämnden har ett överskott avseende personalkostnader i förhållande till periodens budget, ca +6 800 tkr. Bland annat har sommarmånaderna kostat mindre än budgeterat. Framförallt beror detta på att frånvaro bland personalen under sommaren inte har ersatts med vikarier i samma utsträckning.

Förskolenämnden har för perioden ett underskott i förhållande till budget med -5 000 tkr för kost och lokalvård. Prognosen för året är ett underskott för med -7 500 tkr.

Avvikelsen mellan periodens resultat och prognostiserat överskott kan främst förklaras med att det planeras inköp på förskolorna under hösten, vilket tagits hänsyn till i prognosen. Det finns ofta en ekonomisk försiktighet gällande materialinköp under våren.

Förskolenämndens ram inför 2023 räknades ned med ca 0,15 % avseende volym, baserat på befolkningsprognos framtagna i april 2022. Antalet inskrivna barn i våra egna förskolor har under perioden januari-augusti varit 78 färre i snitt än under motsvarande period förra året. Antalet barn i fristående förskolor har varit fyra fler i snitt under januari-augusti 2023 än under motsvarande

period förra året. Fristående pedagogisk omsorg har minskat med fem platser i snitt jämfört med motsvarande period förra året. Sammantaget, när även köpta och sålda platser till annan kommun räknas med, har Förskolenämnden betalningsansvar för 70 färre barn under januari-augusti 2023 än under motsvarande period 2022.

Inför varje ny planlagd förskola görs en noggrann behovsanalys, då dessa innebär en avsevärt högre lokalkostnad.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har i skyldighet att beakta barnets bästa i beslut som rör barn. Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då, månadsuppföljningarna per april och augusti är nämndens rapport till Kommunfullmäktige; tertialuppföljningar. Dessa uppföljningar, tillsammans med en analys av kommunens och bolagens ekonomi, blir delårsrapporter till Kommunfullmäktige. I nämndens tertialuppföljning framgår analys av ekonomi och verksamhet samt måluppfyllelse. Barnperspektivet beaktas löpande inom de områden som rapporten berör.

Beslutsunderlag

Tertialrapport 2 2023 Förskolenämnden

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Tertial 2 2023

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Grunduppdraget	3
2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser	3
2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget	6
2.3 Verksamhetsmått	6
2.4 Jämställdhetsperspektivet	7
3 Intern kontroll	7
3.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, halvår, kvartal eller tertial	8
3.2 Åtgärder för att minimera risker med hög riskbedömning	9
3.3 Antal anmälda bisysslor.....	9
4 Resurser	9
4.1 Nämndens verksamhet 1.....	9
5 Investeringar	12
5.1 Sammanställning Investeringsvolymer	12
5.2 Investeringar, årliga anslag	12
5.3 Investeringar som löper över flera år	12
6 Arbetsgivarpolitik	13
6.1 Indikatorer	14

1 Inledning

Förskoleförvaltningens viktigaste uppdrag de kommande åren är att fortsätta arbetet med att skapa en likvärdig förskoleverksamhet med god kvalitet. Enligt förskolans läroplan ska förskolan lägga grunden för ett livslångt lärande i en verksamhet som är rolig, trygg och lärorik för alla barn. Förskolan arbetar utifrån två parallella styrmodeller, den kommunala och den statliga styrningen.

Utifrån de nationella målen har förvaltningen tagit fram en modell för det systematiska kvalitetsarbetet där varje förskola planerar, följer upp, dokumenterar, utvärderar och utvecklar sin verksamhet. Samtliga underlag diskuteras i kvalitetsdialoger mellan rektor och verksamhetschef där även resultatet från föräldraenkäten och inkomna synpunkter tas upp. Förskolorna gör också skriftliga uppföljningar som sammanställs av förvaltningen. Allt detta sammantaget analyseras av förvaltningsledningen och den sammantagna måluppfyllelsen redovisas muntligt och skriftligt till nämnden utifrån framtagna kvalitetsrapporter.

Förskolenämnden har i budgeten för 2023 identifierat fyra prioriterade utvecklingsområden. Dessa är framtagna i det systematiska kvalitetsutvecklingsarbetet av verksamhet och nämnd tillsammans.

- Likvärdighet i kvalitet
- Arbetsmiljö och kompetensförsörjning
- Barn i behov av särskilt stöd
- Områden med särskilda utmaningar

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +9 496 tkr i förhållande till periodens budget. Prognosen för helåret är i nuläget +3 000 tkr.

2 Grunduppdraget

2.1 Nämndens grunduppdrag, väsentliga händelser

Likvärdighet i kvalitet

Systematiskt kvalitetsarbete och likvärdighet

Alla förskolor möter barn med en utbildning som utgår från läroplanens mål och riktlinjer både vad gäller undervisning och omsorg. Barn på alla förskolor ges möjlighet att utvecklas i sitt lärande och sina förmågor. Utbildningen tar en utgångspunkt i barns intressen och nyfikenhet.

I det systematiska kvalitetsarbetet ansvarar rektor för att följa upp varje arbetslags planering och analys av undervisningen. Det är en viktig del i att skapa likvärdighet i kvalitet på en förskola. Varje rektor ges på olika sätt stöd i kvalitetsdialoger både med verksamhetschef och med stödfunktioner. Det skapar förutsättningar för att huvudmannen ska kunna arbeta för likvärdighet mellan förskolorna. I höstens uppföljning på huvudmannanivå, och som redovisas i Kvalitetsrapport *Utveckling och lärande*, är det språkutvecklande arbetet fortsatt i fokus. Under hösten kommer även kvaliteten på förskolornas systematiska kvalitetsarbete att redovisas till nämnden. Förvaltningen får under hösten en återkoppling från förskoleklass med fokus på svenska och matematik. Återkopplingen ger förvaltningen och enskilda förskolor information om hur barn, som lämnat förskolan, presterar i förskoleklassens obligatoriska kartläggningen av svenska och matematik. Återkopplingen blir underlag för förvaltningens analys av dels förskolans förutsättningar och dels kvalitet i undervisningen. I dialog med förskoleklassen får dessutom rektor en återkoppling som är viktig i analysen av styrkor och svagheter för olika aspekter i det språkutvecklande arbetet. Återkopplingen är en del i att utveckla arbetet med likvärdighet i förskolan.

Varje förskola har tillgång till stöd på olika sätt i arbetet med barns lärande och utveckling. Stödet är tänkt att kompensera och skapa förutsättningar för likvärdighet. Exempel på stöd som ges är handledning och utbildning till arbetslag i det språkutvecklande arbetet och på det specialpedagogiska

området. Insatsdialoger med varje rektor om förskolors behov av insatser ägde rum i maj och då planerades stödfunktionernas stöd till förskolorna läsåret 23/24. Stödet är en viktig del i att skapa likvärdighet gällande alla förskolor.

Språkutvecklande arbetsätt

Ett område som förvaltningen har fokus på är det språkutvecklande arbetet. Det pågår olika riktade insatser på flera förskolor. Genom statsbidrag har förvaltningen möjlighet att fördjupa det språkutvecklande arbetet genom kompetensutveckling och handledning både vad gäller högläsningens betydelse och hur man planerar för och genomför ett språkutvecklande arbete i en flerspråkig miljö. Sådana insatser gällande språkutvecklande arbetsätt, högläsning och kommunikation med vårdnadshavare genomfördes under förra läsåret. I förskolornas verksamhetsplaner för läsåret 23/24 är språkutvecklande arbetsätt fortsatt ett prioriterat område och många insatser om till exempel högläsningens betydelse och språkutvecklande arbetsätt samt läslyft har planerats för läsåret. Statsbidraget för dessa insatser finansierar planerade kompetensutvecklingsinsatser.

Ett delområde i det språkutvecklande arbetet handlar om nationella minoritetsspråk. Rektorer fick i våras en genomgång av lagstiftning och en introduktion i arbetet med nationella minoritetsspråk. Även pedagoger kommer att få ta del av mer kunskap på området genom filmer som Högsolan i Borås håller på att ta fram. Förvaltningen tog i våras fram språk- och kulturväskor som är tänkta som ett stöd för pedagoger att arbeta med området på förskolan. De kommer att introduceras längre fram i höst när pedagoger har fått ta del av de filmer som håller på att produceras. Satsningen finansieras av statsbidrag.

Lärmiljöer

Satsningen på projektet 100 språk i 100 miljöer handlar om att utveckla lärmiljöer för lek och undervisning. Satsningen har under vårens uppföljning på deltagande förskolor visat sig ha gett effekter i utvecklade lärmiljöer och pedagogers förhållningssätt. Tillsammans med handledning och annan kompetensutveckling har lärmiljöer på deltagande förskolor blivit tydligare och mer utvecklande för barnen. Projektet fortsätter under hösten och avslutas med en spridningskonferens där goda exempel kan spridas till andra förskolor.

Digitalisering

Under våren har alla förskolor implementerat *Tempus* som är ett digitalt in- och utcheckningsystem för barn i förskolan. Vårdnadshavare kan nu checka in och ut sina barn vid lämning och hämtning. Systemet möjliggör en överblick över faktisk närvaro vilket underlättar för personalplanering och fakturering. Förvaltningen ingår i ett Erasmusprojekt gällande digitalisering tillsammans med förskolor från Italien och Portugal. Syftet med projektet är att utveckla kreativa arbetsätt omkring digitala verktyg. Under våren var förvaltningen värd för studiebesök av deltagande förskolor från Italien och Portugal.

Barngruppernas storlek

Resursfördelningsmodellen fungerar som ett kompensatoriskt verktyg för att ge alla barn likvärdiga möjligheter till en god utbildning i förskolan. Extra medel riktas till flera områden med särskilda utmaningar gällande socioekonomi. Nybyggda förskolor planeras utifrån Skolverkets rekommenderade riktlinjer för antal barn i olika åldersgrupper.

Pedagogiska profiler

Flera förskolor har sedan tidigare utarbetat profiler för sina förskolor och exempel på detta kan vara lek och idrott, litteratur, hälsa och livsstil, hållbarhet, lek, estetik och djur och natur. Utarbetande av pedagogiska profiler sker oftast i samband med att nya förskolor planeras.

Arbetsmiljö och kompetensförsörjning

Personalens kompetens är den främsta kvalitetsfaktorn och avgörande för barnens framtida utveckling och lärande. Kvalitet uppstår varje dag i mötet mellan barn och personal och det är där utveckling sker.

Förvaltningen har hittills under 2023 arbetat med att utveckla arbete med kompetensförsörjning och genomfört en rad insatser. Förskoleförvaltningen syns på mässor på gymnasieskolor och arbetar

tillsammans med bemanningen för att öka vikariernas vilja att utbilda sig till förskollärare. Förvaltningen har också hållit i en workshop för nya förskollärestuderanter på högskolan för att ge dem en bild av oss som arbetsgivare och inblick i yrket.

Under hösten 2023 kommer 19 förskollärare gå handledarkursen på högskolan för att utbilda sig till VFU-handledare. Detta, tillsammans med fortsatt utveckling av arbetet med VFU-studenterna, kommer förhoppningsvis medföra att alla studenter får en positiv upplevelse av sin verksamhetsförlagda utbildning och väljer att dels fullfölja sin utbildning, men också att arbeta hos oss under sin studietid och efter sin examen.

I början av september kommer språkutbildningen som finansieras av skolverket och genomförs av Hermods att starta.

HR-funktionen fortsätter att stötta rektorerna med insatser utifrån deras prioriterade områden i verksamhetsplanen. De mest efterfrågade insatserna handlar om att vara proaktiva gällande bland annat psykosocial arbetsmiljö, stresshantering och återhämtning.

Under våren har HR-funktionen genomfört flertalet utbildningar för rektorerna, bland annat inom organisatorisk och social arbetsmiljö, alkohol och droger samt arbetsskador och tillbud. Syftet är att öka rektorernas kunskap och trygghet i arbetsmiljöfrågorna så att de kan fortsätta arbetet ute på förskolorna.

För att öka likvärdigheten gällande att det finns grundläggande kompetens bland personal som inte har adekvat utbildning för arbete i förskolan, har utbildning i läroplanens uppdrag planerats och håller på att genomföras. Under läsår planeras flera utbildningsomgångar.

I juni fick alla rektorer och stödfunktioner en föreläsning med Ulla Thorslund om sexuella övergrepp för att öka kompetensen på området. Förvaltningen kommer att producera tre filmer med Thorslund för att all personal på förskolorna ska få kompetensutveckling på området.

Barn i behov av särskilt stöd

Tidiga insatser är av vikt för barn i behov. Barnhälsan har under perioden arbetat med förebyggande insatser i form av observationer i barngrupper, konsultationer och handledningar för arbetslag samt utbildningar för pedagoger inom t. ex autism, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation). Nytt i det förebyggande arbetet är dilemmahandledning där pedagoger från ett arbetslag lyfter dilemman tidigt i handledning av specialpedagog och får råd och stöd i arbetet. Insatsdialoger utifrån förskolornas verksamhetsplaner har genomförts där respektive förskolas behov lyfts och insatser från barnhälsan är inplanerade.

Barnhälsan har fått medel från Skolverket för att arbeta med insatsen Specialpedagogik för lärande i förskolan. Detta kommer att genomföras vid tre förskolor med start under hösten.

Tilläggsbeloppen till förskolorna fördelades under april månad. Nya behov som uppkommer under augusti då nya barn i behov av särskilt stöd omhändertas.

Projektet "Tidig upptäckt tidiga insatser" i samverkan med Västra Götalandsregionen (VGR) har utvecklats till två team under perioden. Detta planeras att fortsätta i samma form under hösten.

En utbildning för rektorer och specialpedagoger i systemet SAMSA för att dokumentera Samordnad individuell plan (SIP) kommer att genomföras under september. SAMSA är en plattform där kommun och region delar SIP dokument.

Områden med särskilda utmaningar

På Norrby pågår en särskild satsning på att utveckla det språkutvecklande arbetet med fokus på vårdnadshavares roll. Satsningen möjliggörs hela 2023 med hjälp av medel från Socialt hållbart Borås. Arbetet pågår på förskolorna på nedre Norrby med att ta fram gemensamma rutiner för introduktion i förskolan där ett försteg lagts till i introduktionen. Försteget handlar om informera vårdnadshavare om hur introduktionsprocessen går till från det att vårdnadshavaren ansöker om plats i förskolan till dess att de möter förskolans personal vid första introduktionstillfället på förskolan. Under våren startade ett

arbetsätt med att möta vårdnadshavare i Språkhallen på Norrby. Syftet är att möta och ge vårdnadshavare verktyg att stötta sina barns språkutveckling. Arbetet sker i Språkhallen där förskollärare möter barn tillsammans med vårdnadshavare i olika tematiska aktiviteter. Två utprovningssomgångar har genomförts under våren och tre nya omgångar är planerade under hösten. Målgruppen är främst barn som har en 15-timmars placering på förskolorna och deras föräldrar. I december sker en utvärdering av arbetet i språkhallen och därefter kommer en planering för spridning av framgångsrika arbetsätt att ske.

Med hjälp av medel från Skolverket, fram till och med vårterminen 2024, finansieras kompetensutvecklingsinsatser för pedagoger i språkutvecklande arbete. Olika insatser inom ramen för detta statsbidrag har genomförts av olika förskolor men har en inriktning mot förskolor i områden med särskilda utmaningar utifrån flerspråkighet. På Hässleholmen genomfördes till exempel en satsning på kommunikation med vårdnadshavare under våren. Syftet med de olika insatserna är att bygga på pedagogernas kompetens och utveckla språkutvecklande arbetsätt. Flera förskolor i olika områden har genomfört en insats med föreläsning och handledning omkring högläsningens betydelse.

Familjecentraler och öppna förskolor

I de utsatta områdena är familjecentralen med öppen förskola en viktig aktör för att stödja föräldrar i föräldraskapet. De olika professionerna vid familjecentralerna har genomfört gemensamma utbildningar och aktiviteter. De digitala kurserna hålls vid behov. Pappagrupp på familjecentralen Centrum avslutas och en grupp på Norrby ska starta under hösten 2023.

Vid uppstarten av verksamheten efter sommaren har det varit ett ökat besökarantal i jämförelse med förra året och många nya familjer har tillkommit.

"Hissa språket" för barn med sen språkutveckling har fortsatt under perioden. Detta genomförs med medel från VGR. Under augusti har "Språk ger resursstarka föräldrar" med medel från Länsstyrelsen i samverkan med Vuxenutbildningen startat. I denna utbildning får vårdnadshavare möjlighet att träna svenska språket, stöd och hjälp kring samhällsfrågor samt stöd i föräldrarollen.

Projektet "Ökat deltagande i förskolan" i samverkan med samordnare för placeringar på Förskoleförvaltningen fortsätter under höstterminen.

2.2 Nämndens indikatorer och uppdrag kopplade till grunduppdraget

2.3 Verksamhetsmått

2.3.1 Förskola

2.3.1.1 Förskola

Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall Aug 2023
Antal inskrivna barn från kommunen	5 510	5 701	5 750	5 424
varav barn i fristående verksamhet	425	426	445	431
Antal barn per årsarbetare i egen regi	4,6	5	5,4	5

Mått som följs upp av Nämnden

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2022	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall Aug 2023
Andel föräldrar som känner sig trygga när de lämnar sitt barn på förskolan, %	97	97	97	99

2.4 Jämställdhetsperspektivet

Förskolorna bedriver ett kontinuerligt arbete utifrån läroplanens uppdrag att främja jämställdhet mellan könen. Barn får i olika undervisningsprocesser ta del av och arbeta med att könsroller kan se ut på flera olika sätt. Syftet är att motverka könsmonster som gör att barnens utveckling, val och lärande blir begränsade. Det innebär bland annat att se över att lärmiljöer och pedagogers förhållningssätt minskar risken att könsroller görs stereotypa. Förhållningssättet att främja jämställdhet handlar till exempel om att vuxnas förväntningar och bemötande ger samma möjlighet för alla barn oavsett kön och på lika villkor att mötas, leka och lära tillsammans.

För att stötta pedagogerna i detta arbete har förvaltningen tagit fram en "Plattform för värdegrund" där värdegrund och jämställdhet problematiseras. Reflektionspunkter lyfts inom ämnet och praktiska exempel på hur detta kan tillämpas i den dagliga verksamheten tas upp.

Demokrati i förskolan, barns inflytande och delaktighet är mål i läroplanen och därmed prioriterat i förskolornas arbete. Det förebyggande och främjande arbetet mot kränkande behandling och aktiva åtgärder utifrån diskrimineringsgrunderna följs upp och stöttas av funktionerna Barnhälsa och Kvalitet och utveckling.

Det är även viktigt att barnen i förskolan får möta pedagoger av olika kön utifrån ett jämställdhetsperspektiv. En stor andel av nämndens medarbetare är kvinnor, för att öka mäns intresse för att arbeta i förskolan och stötta dem i deras roll finns ett manligt nätverk.

3 Intern kontroll

Det är nämnden som har det yttersta ansvaret för att utforma en god intern kontroll inom nämndens verksamhetsområde. Detta ansvar sker genom att nämnden årligen fastställer en intern kontrollplan för att följa upp att nämndens verksamheter fungerar tillfredsställande. Utifrån en riskanalys fastställer nämnden ett antal områden/rutiner som ska granskas särskilt under verksamhetsåret.

I denna rapport har nämnden följt upp riskbilderna *Risk för att barn i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till* och *Risk för brist på vikarier*.

3.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, halvår, kvartal eller tertial

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
Barn i behov av särskilt stöd	Risk för att barn i behov av särskilt stöd inte får det stöd de har rätt till	<p>Kontroll av att barn i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till följs upp två gånger per år i mars och oktober på orienteringsmöten (ORM) med barnhälsan.</p> <p>Kontroll av om barn i behov av särskilt stöd får det stöd de har rätt till har kontrollerats under mars månad. Kontrollen har gjorts i dialog mellan chef för barnhälsan och varje enskild rektor. Information har inhämtats om behovet på aktuell förskola och tilläggsbelopp har fördelats ut till verksamheterna inför höstterminen. Ett stort behov i verksamheterna gällande barn i behov av särskilt stöd finns. Detta gjorde att förvaltningen under våren omfördelade medel för att tillgodose det ökade behovet. En utökning med en specialpedagogtjänst har gjorts inför 2023 som har förstärkt det förebyggande arbetet.</p>	<p>Barn i behov av särskilt stöd - En kompensatorisk förskola har pekats ut som ett prioriterat område i Förskolenämndens budget för 2023.</p> <p>Målområde i verksamhetsplan 2023</p>
Vikarier	Risk för brist på vikarier	<p>Kontroll av tillgången till timvikarier i verksamheterna.</p> <p>Täckningsgraden hos Bemanningssenheten har hittills varit i genomsnitt ca 92%, men med en variation mellan 79% (mars) och 100% (juli och augusti). Antalet beställningar ligger mellan ca 400 (juli) upp till nästan 2600 (mars). Av förklarliga skäl är behovet under semestermånaderna väldigt lågt, och därför är också täckningsgraden hög. Övergripande går det dock att konstatera att det finns ett fortsatt stort behov av timvikarier i verksamheten under de perioder då det traditionellt är hög frånvaro av ordinarie personal.</p> <p>I augusti fick rektorerna frågan om hur de upplevde om de fick timvikarier i den utsträckning som de hade behov av. Hälften av rektorerna upplever att de får det, medan andra hälften upplever att det finns svårigheter. Fortfarande finns upplevelsen att även om de får en timvikarie så är det inte alltid hela behovet som täcks utan del av dag. En del rektorer uppger också att de täcker många luckor med pensionärer som tidigare arbetat i verksamheten men som bokas via bemanningen.</p> <p>Det är av stor vikt att fortsätta arbeta med strategisk bemanningsplanering och arbeta med överanställningar för att minska sårbarheten som blir när behovet av timvikarier är stort</p>	<p>Fortsatt statistikuppföljning av tillgången på vikarier</p> <p>Åtgärder vidtas i Förskoleförvaltningens verksamhetsplan</p> <p>Ökad dialog med Bemanningssenheten</p>

3.2 Åtgärder för att minimera risker med hög riskbedömning

Arbetet med nämndens interna kontroll startar med att en riskanalys görs. Riskanalysen ska ge en kartläggning av nämndens största riskområden. Risker som bedöms inträffa med stor sannolikhet och samtidigt får allvarliga konsekvenser ska åtgärdas direkt.

Om nämnden i arbetet med riskanalysen har identifierat risker med en riskbedömning på 16, redovisas dessa risker tillsammans med åtgärder.

3.3 Antal anmälda bisysslor

Under perioden september 2022 till augusti 2023 har ytterligare 15 medarbetare på Förskoleförvaltningen anmält bisyssla. Inget förbud om bisyssla har fattats.

4 Resurser

4.1 Nämndens verksamhet 1

4.1.1 Resultat

4.1.1.1 Ekonomiskt sammandrag (Tkr)

	Utfall jan- aug 2022	Budget 2023	Budget jan- aug 2023	Utfall jan- aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos- avvikelse
Statsbidrag	33 635	51 042	34 483	40 843	6 360	6 800
Avgifter och övriga intäkter	52 302	74 699	48 934	55 419	6 485	6 950
Summa intäkter	85 937	125 741	83 417	96 262	12 846	13 750
Personal	-435 974	-706 962	-470 951	-464 126	6 825	2 800
Lokaler	-70 444	-115 073	-76 866	-77 462	-596	-750
Material och tjänster	-131 913	-203 076	-135 978	-145 749	-9 771	-16 050
Kapitalkostnader	-914	-1 630	-1 087	-894	193	250
Summa kostnader	-639 245	-1 026 741	-684 881	-688 231	-3 350	-13 750
Buffert (endast i budget)	0	-9 000	0	0	0	3 000
Nettokostnader	-553 308	-910 000	-601 464	-591 968	9 496	3 000
Kommunbidrag	564 959	910 000	601 464	601 464		
Resultat jämfört med kommunbidrag	11 647	0	0	9 496		
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat						
Godkända "öronmärkta" projekt						
Resultat jämfört med tillgängliga medel						
Ackumulerat resultat		39 178				

4.1.1.2 Resultatanalys

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +9 496 tkr i förhållande till periodens budget. Nämndens buffert under året är 9 000 tkr och förväntas delvis nyttjas under året. Under nämndsmötet i augusti beslutade nämnden att nyttja 3 000 tkr ur buffert för uppstartskostnader av ett kreativt återvinningsscenter samt ytterligare satsning på kapprumsbibliotek. Nämndens prognos för helåret är i

nuläget +3 000 tkr och avser del av nämndens buffert.

På intäktssidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, ca +3 700 tkr. Trots färre barn i verksamheten jämfört med motsvarande period föregående år är intäkterna högre. Förvaltningen ser att barn till arbetssökande eller föräldralediga som går 15 timmar eller lägre i förskolan har minskat med 214 barn i snitt i år jämfört med motsvarande period förra året, från 1 025 barn i snitt till 811 barn. På intäktssidan har även statsbidragen varit högre än budgeterat. En del statsbidrag eller nivån på vissa statsbidrag var inte kända vid budgeteringstillfället.

Förskolenämnden har ett överskott avseende personalkostnader i förhållande till periodens budget, ca +6 800 tkr. Bland annat har sommarmånaderna kostat mindre än budgeterat. Framförallt beror detta på att frånvaro bland personalen under sommaren inte har ersatts med vikarier i samma utsträckning.

Förskolenämnden har för perioden ett underskott i förhållande till budget med -5 000 tkr för kost och lokalvård. Prognosen för året är ett underskott för med -7 500 tkr.

Avvikelsen mellan periodens resultat och prognostiserat överskott kan främst förklaras med att det planeras inköp på förskolorna under hösten, vilket tagits hänsyn till i prognosen. Det finns ofta en ekonomisk försiktighet gällande materialinköp under våren.

Förskolenämndens ram inför 2023 räknades ned med ca 0,15 % avseende volym, baserat på befolkningsprognos framtagna i april 2022. Antalet inskrivna barn i våra egna förskolor har under perioden januari-augusti varit 78 färre i snitt än under motsvarande period förra året. Antalet barn i fristående förskolor har varit fyra fler i snitt under januari-augusti 2023 än under motsvarande period förra året. Fristående pedagogisk omsorg har minskat med fem platser i snitt jämfört med motsvarande period förra året. Sammantaget, när även köpta och sålda platser till annan kommun räknas med, har Förskolenämnden betalningsansvar för 70 färre barn under januari-augusti 2023 än under motsvarande period 2022.

Inför varje ny planlagd förskola görs en noggrann behovsanalys, då dessa innebär en avsevärt högre lokalkostnad.

4.1.1.3 Kostnader för "öronmärkta" projekt beslutade av Kommunfullmäktige

Projekt	Totalt godkänt belopp	Utfall tom 2022-12-31	Utfall 2023-08	Återstår
Summa				

4.1.2 Verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall jan-aug 2022	Budget 2023	Budget jan-aug 2023	Utfall jan-aug 2023	Avvikelse jan-aug 2023	Prognos-avvikelse
Central administration						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	-9 940	-16 089	-10 403	-9 950	453	100
Nettokostnad	-9 940	-16 089	-10 403	-9 950	453	100
Politisk verksamhet						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	-1 298	-2 380	-1 586	-1 609	-23	0
Nettokostnad	-1 298	-2 380	-1 586	-1 609	-23	0
Förskoleverksamhet (exkl. fristående)						
Intäkt	81 806	118 688	78 481	90 826	12 345	13 050
Kostnad	-579 480	-928 811	-618 921	-622 585	-3 664	-13 150
Nettokostnad	-497 674	-810 123	-540 440	-531 759	8 681	-100
Fristående förskoleverksamhet						
Intäkt	2 361	3 777	2 518	2 581	63	0
Kostnad	-38 038	-62 948	-42 719	-42 444	275	0
Nettokostnad	-35 677	-59 171	-40 201	-39 863	338	0
Öppen förskola						
Intäkt	584	276	251	487	236	300
Kostnad	-3 185	-4 078	-2 785	-3 065	-280	-300
Nettokostnad	-2 601	-3 802	-2 534	-2 578	-44	0
Familjecentral						
Intäkt	1 183	3 000	2 167	2 369	202	400
Kostnad	-7 304	-12 435	-8 467	-8 578	-111	-400
Nettokostnad	-6 121	-9 435	-6 300	-6 209	91	0
Buffert						
Intäkt	0	0	0	0	0	0
Kostnad	0	-9 000	0	0	0	3 000
Nettokostnad	0	-9 000	0	0	0	3 000
Totalt						
Intäkt	85 934	125 741	83 417	96 263	12 846	13 750
Kostnad	-639 245	-1 035 741	-684 881	-688 231	-3 350	-10 750
Nettokostnad	-553 311	-910 000	-601 464	-591 968	9 496	3 000

Förskolenämnden redovisar ett resultat på +9 496 tkr i förhållande till periodens budget. Nämndens buffert under året är 9 000 tkr och förväntas delvis nyttjas under året. Under nämndsmötet i augusti beslutade nämnden att nyttja 3 000 tkr ur buffert för uppstartskostnader av ett kreativt återvinningscenter samt ytterligare satsning på kapprumsbibliotek. Nämndens prognos för helåret är i nuläget +3 000 tkr.

Central administration

Budgetavvikelsen är för perioden +453 tkr. Helårsprognos +100 tkr.

Politisk verksamhet

Budgetavvikelsen är för perioden -23 tkr. Utfallet kan variera mellan månaderna. Helårsprognos enligt årsbudget.

Förskoleverksamhet och fristående förskoleverksamhet

Budgetavvikelsen är för perioden +9 019 tkr. Helårsprognos -100 tkr.

På intäktssidan har under perioden förskoleavgifter varit högre än budgeterat, ca +3 700 tkr. På intäktssidan har även statsbidragen varit högre än budgeterat. En del statsbidrag eller nivån på vissa statsbidrag var inte kända vid budgeteringstillfället.

Förskolenämnden har ett överskott avseende personalkostnader i förhållande till periodens budget, ca +6 800 tkr. Bland annat har sommarmånaderna kostat mindre än budgeterat. Framförallt beror detta på att frånvaro bland personalen under sommaren inte har ersatts med vikarier i samma utsträckning.

Avvikelsen mellan periodens resultat och prognostiserat överskott kan främst förklaras med att det planeras inköp på förskolorna under hösten, vilket tagits hänsyn till i prognosen. Det finns ofta en ekonomisk försiktighet gällande materialinköp under våren.

Öppen förskola och familjecentral

Budgetavvikelsen är för perioden +47 tkr. Helårsprognos enligt årsbudget.

5 Investeringar

5.1 Sammanställning Investeringensvolym

	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Investeringar årliga anslag	1 200	0	0	1 200
Investeringar som löper över flera år				
Summa	1 200	0	0	1 200

Investeringsmedel avser inventarier till nya förskolor.

5.2 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023
Inventarier nya förskolor	1 200	0	0	1 200
Summa	1 200	0	0	1 200

Analys

Investeringsmedel avser inventarier till nya förskolor.

5.3 Investeringar som löper över flera år

Tkr	Godkänd utgift	Budget 2023	Utgift aug 2023	Prognos 2023	Avvikelse 2023	Total prognos	Projekt status
Summa							

Förklaring projektstatus

0: Ej påbörjat projekt

1: Förstudie

2: Projektering

3: Investeringen pågår

4: Klart för ekonomisk slutredovisning

Analys

6 Arbetsgivarpolitik

Ett av förvaltningens prioriterade områden är kompetensförsörjning, hur förvaltningen arbetat med detta under året beskrivs i avsnitt 2.1.

Förskoleförvaltningen fortsätter att vara synliga i interna och externa sammanhang. Rektorerna går den nationella rektorsutbildningen och har där möjlighet att nätverka och omvärldsbevaka andra kommuner. Flera förskolor har under våren varit på studieresor i andra länder och förvaltningen har även tagit emot många besök. Detta ger ett bredare perspektiv och utvecklingsmöjligheter för såväl den enskilde medarbetaren som för förskolan och förvaltning i stort.

Genom sociala medier synliggör förskolor och förvaltning det innovativa arbetet som görs, detta väcker uppmärksamhet hos externa och bidrar till organisationens attraktivitet.

Ett utvecklingsarbete i samverkan med fackliga organisationer, bland annat inom ramen för HÖK21 – förskolläraernas avtalsområde. Aktiviteterna som är framtagna inom områdena arbetstid, arbetsmiljö, organisation och lönebildning är till för att stödja och möta kompetensförsörjningsutmaningen.

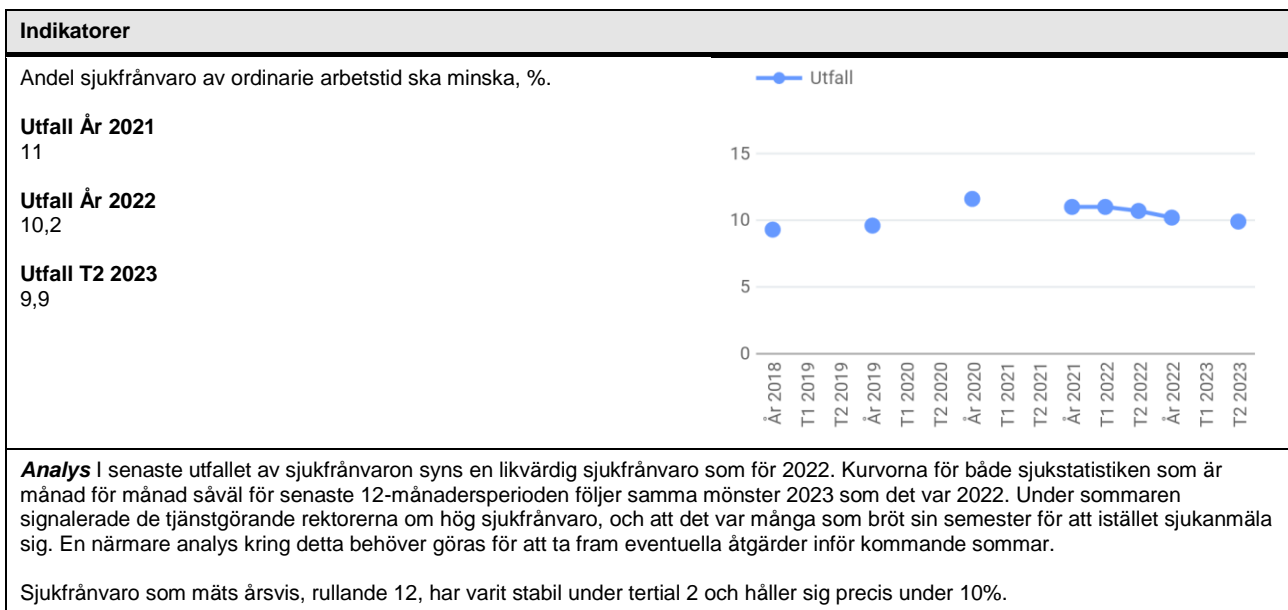
Arbetet med att skapa goda förutsättningar för ledarskap, bland annat genom utveckling av stödfunktionernas arbete och genom att varje rektor har ett begränsat antal medarbetare/chef. Förskoleförvaltningens chefer hade i maj i genomsnitt 23,5 medarbetare var, medan motsvarande siffra på Grundskoleförvaltningen är strax under 39 och på Vård- och äldreförvaltningen strax över 30. Detta skapar ett nära ledarskap och ett stöd för personalen i verksamheterna som upplevs som positivt. I medarbetarenkäten klassas förtroendet för rektorerna mycket högt. Det är ovanligt låg omsättning på rektorer i förskolan och tjänsterna är attraktiva med många sökanden.

Förvaltningen fortsätter att arbeta med aktiviteter som ska öka attraktionskraften och locka fler att söka lediga tjänster på förvaltningen. Söktrycket på barnskötartjänster är relativt gott, medan det fortfarande är färre sökanden och ett begränsat urval till förskollärartjänsterna.

Under hösten 2021 genomfördes medarbetarenkäten i Borås Stad. Förskoleförvaltningen hade övergripande goda resultat och har under de efterföljande åren arbetat med utvecklingsområden utifrån varje enhets specifika resultat. Under hösten 2023 kommer en ny enkät att genomföras. 2021 hade förskolan ett resultat på 4,5 på en skala mellan 1-5.

Personalomsättningen i förskolan är lägre än Borås Stads genomsnitt.

6.1 Indikatorer

Förslag på revidering av taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden föreslår Kommunfullmäktige besluta att fastställa reviderad taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg 2012-12-11--12. Taxan reviderades av Kommunfullmäktige 2015-05-28, samt 2015-11-18 --19.

Förskolenämnden behöver genomföra en översyn av taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg i syfte att möjliggöra ett byte av verksamhetssystemet och uppdatera tillämpningar enligt gällande praxis och maxtaxa.

Ett reviderat förslag till taxa för förskola och fritidshem och annan pedagogisk omsorg har därför tagits fram. Fritidshem och annan pedagogisk omsorg berörs endast av redaktionella ändringar och inte av föreslagna ändringar i sak.

Förändringarna föreslås gälla från och med den 1 januari 2024.

Ärendet i sin helhet

Bakgrund

Borås Stad använder verksamhetssystemen IST Förskola och tillhörande system Extens för all administrativ hantering kring förskoleplatserna såsom placering, schemaläggning och underlag inför debitering samt debitering. Nuvarande taxa fastställdes 2012 och senaste gången taxan uppdaterats var 2015 och då endast redaktionellt. Taxan behöver ses över för att korrespondera med gällande praxis och kommunal organisation.

Förskolenämnden behöver genomföra en översyn av taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg i syfte att möjliggöra ett byte av verksamhetssystemet och uppdatera tillämpningar enligt gällande praxis och maxtaxa. Företaget IST som Borås använder sedan år 2020 har slutat att utveckla och uppdatera verksamhetssystemen IST Förskola och Extens. Systemen kommer inom relativt snart framtid avvecklas helt. IST arbetar med att fasa ut systemen och att ersätta dessa med sin nya produkt IST

Administration. I nuläget klarar ingen systemleverantör av att hantera Borås Stads kommunstorlek med Borås Stads nuvarande taxeutformning.

Ett reviderat förslag till taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg har därför tagits fram. Fritidshem berörs endast av redaktionella ändringar och inte av föreslagna ändringar i sak.

Förändringarna föreslås gälla från och med den 1 januari 2024.

Om maxtaxa

Samtliga kommuner i Sverige tillämpar maxtaxa i enlighet med Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet.

Maxtaxa är en förkortning av "maximal taxa" och betyder att det finns ett tak på det pris (taxa) som får tas ut för en viss avgiftsbelagd offentlig tjänst där taxans storlek varierar med inkomsten. Maxtaxan infördes för barnomsorg 2001 och innebär att kommunen mot vårdnadshavarna maximalt får ta ut en viss avgift. Som kompensation för avgiftstappet får kommunen statsbidrag. Maxtaxa gäller inom förskole- och fritidshemsverksamhet, samt inom pedagogisk omsorg.

Tillämpning av maxtaxa innebär att en kommun förbinder sig till att:

1. Avgiften per månad i förskolan är högst tre, två respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet.
2. Avgiften per månad i fritidshemmet är högst två, en respektive en procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet.
3. Den högsta avgiften i den för barnet aktuella verksamhetsformen betalas för det yngsta barnet i hushållet och den närmast lägre avgiften i den för barnet aktuella verksamhetsformen betalas för det närmast äldre barnet. Från och med det fjärde barnet i hushållet betalas ingen avgift.

Översyn av Borås Stads Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg

Med utgångspunkt i ovan har Förskolenämnden genomfört en översyn av taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg därigenom möjliggöra ett byte av verksamhetssystem och uppdatera tillämpningar enligt gällande praxis och maxtaxa. Ett reviderat förslag till taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg har därför tagits fram.

Avgiftshanteringen för fritidshem sköts av Förskoleförvaltningen på uppdrag av Grundskoleförvaltningen. Fritidshem berörs inte av föreslagen förändring av taxan, endast redaktionella ändringar föreslås.

Sammanfattande beskrivning av föreslagna förändringar

I förslaget tillämpas maxtaxan med inkomsttak, vilket innebär att den rabatterade taxan för avgiftskategorierna 0-15 timmar och 15,01-30 timmar stryks.

Befolkningsminskningen i åldern 0-5 år ger en ökad kostnad per barn. I budget för 2024 beräknas Förskolenämnden behöva göra Anpassningar och besparingar på ca 42 mnkr. Genom att ta ut den avgift kommunen har rätt till enligt maxtaxan minskar sparandet på verksamheten något. 2022 hade Förskoleförvaltningen avgiftsintäkter på ca 61 Mkr. Simuleringar som förvaltningen gjort visar att förslaget baserat på år 2022 års placeringar och vistelsetider i 2022 års intäktsnivå innebär en intäktsökning på cirka 2 Mkr.

Alla kommuner i Sverige tillämpar maxtaxa. Övriga Sjuhäradskommuner tillämpar maxtaxa i enlighet med förslaget, liksom 78 procent av alla kommuner.¹ Maxtaxan kombineras också med en inkomstrelatering av avgiften vilket innebär att ett hushåll aldrig kan betala mer än tre procent av hushållets inkomst i förskoleavgift. Bidrag som inte är skattepliktiga räknas inte in i hushållets inkomst.²

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn.

Maxtaxan bedöms som förenlig med barnkonventionen, i det att den är utformad på ett sådant sätt att alla vårdnadshavare ska ha råd att ha sina barn i förskola. Därför bedöms förslaget ha liten påverkan på barns möjlighet att delta i verksamheten.

Beslutsunderlag

1. Förslag - Reviderad taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg
2. Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg, beskrivning av föreslagna förändringar

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen
2. Grundskolenämnden

¹ Källa: SCB kartläggning Förskole- och fritidshemstaxor 2018.

² Exempelvis försörjningsstöd och studiebidrag

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Taxa för förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg

Fastställd av Kommunfullmäktige: 2012-12-11--12

Reviderad av Kommunfullmäktige: 2015-05-28, 2015-11-11--19, 2023-XX-XX

Gäller från och med: 2024-01-01

1. Tillämpningsområde

Taxan gäller inom förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg.

2. Avgiftspliktiga personer

Avgiften grundas på inkomsten i det hushåll där barnet är folkbokfört. Med hushåll avses ensamstående och makar. Med makar jämställs man och kvinna utan att vara gifta med varandra, men lever tillsammans och

1. har eller har haft gemensamt barn eller
2. är folkbokförd på samma adress

Med makar jämställs också personer som lever tillsammans i ett samkönat förhållande och är folkbokförda på samma adress.

Vid gemensam vårdnad där barn bor växelvis hos föräldrarna och båda har behov av omsorg är båda platsinnehavare och har varsin plats. Avgiften för varje plats grundas på den sammanlagda inkomsten i respektive platsinnehavares hushåll. Platsinnehavarnas sammanlagda avgifter kommer inte att överstiga avgiften enligt maxtaxan ~~för en plats~~. (förtydligande)

3. Inkomstanmälan

Inkomstuppgift ska (förtydligande) lämnas innan platsen tas i bruk, efter begäran av kommunen eller när hushållets inkomst ändras.

Ändrade familjeförhållanden kan påverka avgiftsunderlaget. Vid separation beräknas ny avgift från det datum som de avgiftspliktiga personerna har skilda bostäder. Flyttningsdatum ska kunna styrkas. Förändrad avgift gäller ~~fr~~ från och med påföljande månad.

Om inkomstuppgift inte lämnas debiteras den högsta avgiften.

Om de faktiska inkomsterna inte överensstämmer med lämnade uppgifter kan avgiften justeras retroaktivt. Inkomstkontroll av debiterad avgift görs genom avstämning av lämnad inkomstuppgift och taxerad inkomst. Efterkontroll kan göras när Skatteverkets taxering är klar, ~~et~~ ~~vs~~ senast i december månad efter inkomståret. Den taxerade inkomsten delas med årets månader

och den genomsnittliga inkomsten jämförs med lämnad inkomstuppgift. Efterdebitering respektive återbetalning kan ske upp till tre år. Lägsta belopp som debiteras eller återbetalas är ~~300 kr~~ 600 kronor (minsta månadsbelopp som debiteras är 50 kronor).

4. Avgiftsgrundande inkomst

Med avgiftsgrundande inkomst avses lön före skatt och andra skattepliktiga inkomster i inkomstslaget tjänst samt överskott i inkomstslaget näringsverksamhet.

Utlandsinkomster avseende lön skatt och andra skattepliktiga inkomster räknas som avgiftsgrundande inkomst (förtydligande av befintlig praxis).

5. Avgiftens storlek

Avgiften tas ut med viss procent av den avgiftsgrundande inkomsten per månad.

Uppgift om det högsta avgiftsbeloppet per månad för det första, andra och tredje barnet i förskolan respektive fritidshemmet lämnas av Statens skolverk Skolverket, senast den 1 oktober året före avgiftsåret¹.

Yngsta barnet räknas som det första barnet. ~~Fr o m~~ För det fjärde barnet betalas ingen avgift.

Förskola

Avgiftstabell förskola: t o m 2 år

Omsorg timmar/vecka	Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
–15	1,50 %	1,00 %	1,00 %
15–30	2,25 %	1,50 %	1,00 %
30–	3,00 %	2,00 %	1,00 %

Avgiftstabell Förskola		
Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
3,00 %	2,00 %	1,00 %

Allmän förskola

Alla barn erbjuds plats i förskola ~~fr o m~~ från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Avgiftstabell allmän förskola gäller Avgift för 3 år – betalas fr o m från och med augusti det år barnet fyller tre år.

Avgiftstabell förskola: 3 år –

Omsorg timmar/vecka	Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
15–30	1,50 %	1,00 %	0,70 %
30–	2,25 %	1,50 %	0,70 %

¹ SFS (Svensk författningssamling) 2015:153 Förordning om ändring i förordningen (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet.

Avgiftstabell allmän förskola			
Placeringskategori	Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
<u>Enbart allmän förskola (max 15 h)</u>	<u>Avgiftsfritt</u>	<u>Avgiftsfritt</u>	<u>Avgiftsfritt</u>
<u>Arbetande/studerande/utökad tid</u>	<u>2,25 %</u>	<u>1,50 %</u>	<u>0,75 %</u>

För barn i allmän förskoleålder som enbart har allmän förskoleplacering debiteras taxa för arbetande/studerande/utökad tid vid vistelse under grundskolans lov. Minidebiteringen är en vecka.

5.3 Fritidshem

Avgift för fritidshem betalas ~~fr o m~~ från och med augusti det år barnet börjar förskoleklass/grundskola.

Avgiftstabell

Fritidshem	Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
	2,00 %	1,00 %	1,00 %

Avgiftstabell Fritidshem		
Första barnet	Andra barnet	Tredje barnet
2,00 %	1,00 %	1,00 %

~~6. Allmän förskola~~

~~Enligt skollagen ska alla barn erbjudas plats i förskola fr. o. m. höstterminen det år barnet fyller tre år. Om vistelsetiden uppgår till mer än 15 timmar per vecka debiteras avgift enligt **Avgiftstabell förskola: 3 år**, fram till det att barnet övergår till fritidshem. För de barn som under terminstid har en vistelsetid på 15 timmar eller mer per vecka och där vistelsetiden sänks till under 15 timmar per vecka under sommaruppehållet, gäller **avgiftstabell förskola: 3 år**. (Stycket omhändertas under rubrik Allmän förskola)~~

~~6. Barn i behov av särskilt stöd~~

~~För barn som är placerad i förskola enligt skollagen och har behov av särskilt stöd och stimulans i sin utveckling, är vistelsetid upp till 15 timmar per vecka avgiftsfri. (Stycket omhändertas under rubrik Nedsättning av avgift)~~

7. Betalning av avgift

Avgift erläggs för varje månad som barnet är inskrivet i verksamheten. Avgift betalas ~~fr o m~~ från och med första dagen. För del av månad erläggs 1/30 del av månadsavgiften per dag. Avgift

gäller årets samtliga månader. Avgiften betalas innevarande månad. Eventuella justeringar i avgiften görs vid påföljande månads debitering. Vid utebliven betalning kan ~~stadsdelsnämnden~~ Förskolenämnden (rätt nämnd) säga upp platsen.

8. Uppsägning

Uppsägning av plats görs senast 30 dagar före den dag då barnet ska sluta. Avgift betalas under uppsägningstiden.

9. Lovdagar fritidshem (avsnittet avser fritidshem)

För omsorg på lovdagar betalas en lägre avgift. Lovdagsavgiften beräknas på 25 procent av avgiften, vilket innebär att själva avgiften kan bli mer än 25 procent av maxtaxan. (tillämpning enligt gällande praxis)

10. Nedsättning av avgift

Nedsättning av avgift kan medges om särskilda omständigheter föreligger.

11. Tillämpning

Kommunstyrelsen får utfärda tillämpningsanvisningar till denna taxa. ~~Respektive stadsdelsnämnd~~ Förskolenämnden och Grundskolenämnden (rätt nämnder) fattar beslut om tolkning och tillämpning av taxan, ~~och Kommunstyrelsens tillämpningsanvisningar.~~

Helena Munthe
Handläggare

Svar på remiss - Personalpolitiskt program

Förskolenämndens beslut

Med angivet förslag på förtydliganden och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Sammanfattning

Borås Stads personalpolitiska program är en revidering av tidigare program. Det nya programmet tar sin utgångspunkt i kompetensförsörjningsutmaningen och Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsgivare med fokus på dem vi är till för – Boråsarna. Programmet kopplas också till de globala målen för hållbar utveckling och anger den viljeinriktning som ska känneteckna Borås Stad som arbetsgivare under kommande period.

Förskolenämnden förutsätter att författarna valt att inkludera chefer då begreppet medarbetare endast används i dokumentet. Om intentionen inte varit detta så saknar nämnden ett perspektiv kring chef och ledarskap i programmet.

Under rubriken ”Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare” föreslår nämnden ett tillägg om att skapa förutsättningar för chefer att vara goda, ansvarstagande och utvecklande ledare som företräder arbetsgivaren Borås Stad.

Chefer ska självklart ses som medarbetare i staden men är också arbetsgivarens företrädare och har ett ansvar att vara goda ledare som arbetar och möjliggör att målsättningarna i dokumentet uppnås. Därav kan det vara av vikt att också särskilt nämna denna grupp och dess förutsättningar i programmet.

Förskolenämnden föreslår att det i samband med att de personalpolitiska riktlinjerna revideras utifrån det nya personalpolitiska programmet även sker en översyn av andra styrdokument, exempelvis lönekriterierna och medarbetar- och cheföverenskommelsen, så att de harmoniserar med det uppdaterade programmet och riktlinjerna.

Med angivet förslag på förtydliganden och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads personalpolitiska program är en revidering av tidigare program. Det nya programmet tar sin utgångspunkt i kompetensförsörjningsutmaningen och Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsplats med fokus på dem vi är till

för – Boråsarna. Programmet kopplas också till de globala målen för hållbar utveckling och anger den viljeinriktning som ska känneteckna Borås Stad som arbetsgivare under kommande period. De globala mål som särskilt lyfts fram är: God hälsa och välbefinnande, Jämställdhet, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt Minskad ojämlikhet.

Förskolenämnden har tagit del av förslaget till Borås Stads personalpolitiska program. Programmet är en revidering av tidigare program, vilket senast skedde 2018.

Det personalpolitiska programmet är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads personalpolitik. Programmet är gemensamt för nämnder och bolag.

Programmet är indelat i fyra områden:

- Skapa ett hållbart arbetsliv där alla medarbetare utför ett bra jobb, mår bra och arbetar längre
- Ta till vara allas kunskande och professionella omdöme
- Lösa vardagens arbetsituationer på nya sätt
- Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare

Varje område innehåller målsättningar vilka sedan kommer konkretiseras genom de personalpolitiska riktlinjerna. Dessa kommer att tas fram under hösten 2023. Syftet med kommande riktlinjer är att ge ytterligare stöd och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare.

Förskolenämnden anser att förslaget på en övergripande nivå anger målsättningar för Borås Stads ambition att vara en attraktiv arbetsgivare och för hur staden ska rusta sig att möta kompetensförsörjningsutmaningen på kort och lång sikt. Nämnden noterar också att programmet tar sikte på Borås Stads övergripande mål för Tillitsresan samt de principer som Tillitsdelegationen har definierat för tillitsbaserad styrning; Tillit, Medborgarfokus, Helhetsyn, Handlingsutrymme, Stöd, Kunskap, Öppenhet och långsiktighet.

Det är viktigt att i nästa steg arbeta vidare med att skapa förutsättningar för respektive område inom ramen för de utmaningar och förutsättningar som finns inom de olika nämnderna i Borås Stad.

Förskolenämnden förutsätter att författarna valt att inkludera chefer då begreppet medarbetare endast används i dokumentet. Om intentionen inte varit detta så saknar nämnden ett perspektiv kring chef och ledarskap i programmet.

Under rubriken ”Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare” föreslår nämnden ett tillägg om att skapa förutsättningar för chefer att vara goda, ansvarstagande och utvecklande ledare som företräder arbetsgivaren Borås Stad.

Chefer ska självklart ses som medarbetare i staden men är också arbetsgivarens företrädare och har ett ansvar att vara goda ledare som arbetar och möjliggör att

målsättningarna i dokumentet uppnås. Därav kan det vara av vikt att också särskilt nämna denna grupp och dess förutsättningar i programmet.

Förskolenämnden föreslår att det, i samband med att de personalpolitiska riktlinjerna revideras utifrån det nya personalpolitiska programmet, även sker en översyn av andra styrdokument, exempelvis lönekriterierna och medarbetar- och cheföverenskommelsen, så att de harmoniserar med det uppdaterade programmet och riktlinjerna.

Med angivet förslag på förtydliganden och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads personalpolitiska program.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

I detta ärende där Förskolenämnden ombetts yttra sig över en remiss är nämnden inte beslutande instans. Det är således upp till beslutade nämnd att beakta barnperspektivet och de olika rättighetsprinciperna i ärendet.

Förskolenämnden vill dock starkt poängtera vikten av att barnkonventionen och barnets bästa beaktas inför slutgiltigt beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

Remiss – Borås Stads personalpolitiska program

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Remiss: Borås Stads personalpolitiska program

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritid- och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ- och familjeomsorgsnämnden
7. Kulturnämnden
8. Lokalförsörjningsnämnden
9. Miljö- och konsumentnämnden
10. Samhällsbyggnadsnämnden
11. Servicenämnden
12. Sociala omsorgsnämnden
13. Stadsrevisionen
14. Tekniska nämnden
15. Valnämnden
16. Vård- och äldrenämnden
17. Överförmyndarnämnden
18. AB Bostäder i Borås
19. AB Toarpshus
20. AB Sandhultsbostäder
21. Borås Djurpark AB
22. Borås Elnät AB
23. Borås Energi och Miljö AB
24. Borås Parkerings AB
25. Borås Textile Fashioncenter/Akademiplatsen
26. BoråsBorås TME AB
27. Borås Stadshus AB
28. Fristadbostäder AB
29. Industribyggnader i Borås AB
30. Inkubatorn i Borås AB
31. Viskaforshem

Det personalpolitiska programmet är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads personalpolitik. Programmet är gemensamt för nämnder och bolag. Till programmet hör personalpolitiska riktlinjer. Dessa kommer att tas fram under hösten 2023. Syftet med kommande riktlinjer är att ge ytterligare stöd

och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare. Riktlinjerna kommer att omfatta samma avsnitt som det personalpolitiska programmet.

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-09-30**. Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**. Ange diarienummer KS 2023-00470 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med nämndens/styrelsens beslut.

Magnus Andréén
Handläggare
033 357043

REMISS

• **Program**

Plan

Policy

Riktlinjer

Borås Stad

Personalpolitiskt program

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås
PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning
RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-xx-xx
För revidering ansvarar: Kommunfullmäktige
För ev uppföljning och tidplan för denna ansvarar: XXXXXXXXX
Dokumentet gäller för: Alla nämnder, styrelser och bolag
Dnr: KS 2023-00470
Dokumentet gäller till och med: 2027
Kommunstyrelsen har rätt att göra revideringar i riktlinjerna under löptiden.

Om globala målen

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet.

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Personalpolitiskt program

Borås Stads förvaltningar och bolag är en viktig del av det som bär samhället och skapar välfärd. Våra medarbetare tar hand om äldre, ser till att det kommer rent vatten i kranen, lär barn att läsa och gör så att alla invånare får de förutsättningar de behöver. Borås Stads personalpolitik lägger grunden för goda och likvärdiga villkor för dem som arbetar med kommunens mångskiftande och samhällsviktiga uppgifter.

Personalpolitiken pekar ut riktningen för hur Borås Stad tar till vara medarbetarnas kunnande och kapacitet, skapar ett hållbart arbetsliv och vilka förutsättningar medarbetarna har för att lösa vardagens arbetssituationer på nya sätt. Det gör att vi kan lösa vårt uppdrag som välfärdsaktör, samhällsutvecklare, demokratiaktör och arbetsgivare.

Den mest aktuella frågan för Borås Stad som arbetsgivare är att kompetensförsörja verksamheterna på både kort och lång sikt. När de äldre blir fler och personer i arbetsför ålder blir färre behöver vi ta oss an kompetensförsörjningsfrågan på många olika sätt. Det gör vi genom att:

Skapa ett hållbart arbetsliv där alla medarbetare utför ett bra jobb, mår bra och arbetar länge

- Arbetsmiljöarbetet formar goda arbetsvillkor och skapar hälsosamma arbetsplatser.
- Omtänksamhet och vänlighet utmärker våra arbetsplatser.
- Förutsättningar finns för att utföra ett bra jobb.
- Det råder balans mellan arbete och fritid.
- Jämlikhet, jämställdhet och mångfald kännetecknar organisationen.

Ta till vara allas kunnande och professionella omdöme

- Medarbetare använder och utvecklar sin kompetens.
- Kollegor utbyter kunskap och erfarenheter.
- Medarbetare har inflytande och kan påverka sin arbetssituation.
- Samtal förs om uppdrag, handlingsutrymme och prioriteringar.
- Det finns en förståelse för sammanhanget och hur den egna rollen bidrar.
- Nyttan för invånaren är i fokus.

Lösa vardagens arbetssituationer på nya sätt

- Verksamheten kännetecknas av innovation, utveckling och förändring.
- Digitalisering frigör värdeskapande tid.
- Det finns utrymme att analysera problem och svårigheter för att hitta lösningar.
- De som arbetar närmast frågan får möjlighet att bidra till nya arbetsätt.
- Samarbete sker över organisatoriska gränser.

Vara en ansvarsfull, pålitlig och förutsägbar arbetsgivare

- Anställningsvillkoren är trygga.
- Rekrytering sker på ett rättvist sätt.
- Lönepolitiken är välgrundad och strukturerad.
- Styrning och ledning skapar ordning och förutsägbarhet.
- Det finns möjlighet att utvecklas utifrån förmåga och ambition.
- Ett gott chefskap stärker medarbetarskapet.

Det personalpolitiska programmet styr Borås Stads personalpolitik och är gemensam för nämnder och bolagsstyrelser. Till programmet hör personalpolitiska riktlinjer som konkretiserar och ger stöd och vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Helena Munthe
Handläggare

Svar på remiss - Arbetsmiljöpolicy

Förskolenämndens beslut

Med angivet förslag på förtydliganden och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads arbetsmiljöpolicy.

Sammanfattning

Borås Stads Arbetsmiljöpolicy är en revidering av tidigare policy. Det uppdaterade dokumentet tar sin utgångspunkt i att möta de krav som framgår i Arbetsmiljölagen och i Arbetsmiljöverkets författningssamling om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Syftet är att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö som är fri från olycksfall och ohälsa och som främjar trivsel.

Att Borås Stad som arbetsgivare har målsättningar för en god fysisk, psykisk och organisatorisk arbetsmiljö är också en viktig del i arbetet med att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Förskolenämnden tycker det är bra att de inledande punkterna med målsättningar tar utgångspunkt i det som forskning och arbetsmiljöaktörer, exempelvis Sunt Arbetsliv, idag benämner som friskfaktorer.

Förskolenämnden uppfattar att effekten för de målsättningar som framgår i arbetsmiljöpolicyen årligen mäts och redovisas genom de nyckeltal som framgår i kapitel 3 om Arbetsmiljö i det Personalekonomiska bokslutet, i Borås Stads medarbetarenkät som genomförs vartannat år samt genom Borås Stads rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Förskolenämnden föreslår följande tillägg eller förtydliganden av innehållet.

I inledningen föreslås att ett förtydligande görs med en beskrivning som anger hur Borås Stad organiserar arbetsmiljöarbetet i enlighet med AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete. Att arbetsmiljöfrågorna och skyddskommittéuppgifter är en integrerad del i Borås Stads samverkansavtal med fackliga organisationer och att SAM-kalendern är ett obligatoriskt stöd för chefer, som är arbetsgivarens representant att utföra fördelade arbetsmiljöuppgifter, att systematiskt undersöka och riskbedöma arbetsmiljön.

I inledningen föreslås vidare att ett tillägg görs med en utvecklad formulering av målsättningen för friskfaktorn ”en välutvecklad kommunikation och återkoppling”. Friskfaktorn handlar om att samtalsklimatet är öppet och tillåtande uppåt, nedåt och åt sidorna och att det finns fungerande kommunikationsvägar och forum för information och dialog. Att återkoppling

ges på beteenden och hur de påverkar verksamhetens resultat samt att sakfrågor hanteras utan att det blir personligt.

Under punkterna kring förutsättningar föreslås att ett tillägg görs som förtydligar att alla chefer och medarbetare har ett ansvar att rapportera, följa upp och åtgärda arbetsskador och tillbud i KIA.

Med angivna förslag på förtydligande och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads arbetsmiljöpolicy.

Ärendet i sin helhet

Borås Stads Arbetsmiljöpolicy är en revidering av tidigare policy. Det uppdaterade dokumentet tar sin utgångspunkt i att möta de krav som framgår i Arbetsmiljölagen och i Arbetsmiljöverkets författningssamling om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Syftet är att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö som är fri från olycksfall och ohälsa och som främjar trivsel.

Förskolenämnden tycker det är bra att de inledande punkterna med målsättningar tar utgångspunkt i det som forskning och arbetsmiljöaktörer, exempelvis Sunt Arbetsliv, idag benämner som friskfaktorer. Friskfaktorer är tillstånd som gör att vi mår bra och presterar på arbetet. Använder arbetsgivaren dem aktivt, systematiskt och långsiktigt säger forskningen att det finns goda förutsättningar att skapa en god arbetsmiljö och låg sjukfrånvaro. Det är också utvecklande för verksamheten. Arbetsgivaren och arbetsgivarens företrädare, chefer har en nyckelroll i arbetet. Det förutsätter också en organisation där cheferna har förutsättningar att leda på ett sätt som får medarbetarna att må bra. De åtta friskfaktorerna är:

1. En rättvis och transparent organisation
2. Ett närvarande, tillitsfullt och engagerat ledarskap
3. Delaktighet och inflytande
4. En välutvecklad kommunikation och återkoppling
5. Prioritering av arbetsuppgifter
6. Kompetensutveckling hela arbetslivet
7. Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) i vardagen
8. Tidiga insatser och arbetsanpassning

I princip samtliga punkter är inkluderade i Borås Stads förslag till ny Arbetsmiljöpolicy och önskat läge framgår på ett tydligt sätt.

Att Borås Stad som arbetsgivare har målsättningar för en god fysisk, psykisk och organisatorisk arbetsmiljö är också en viktig del i arbetet med att möta kompetensförsörjningsutmaningen.

Förskolenämnden uppfattar att effekten för de målsättningar som framgår i arbetsmiljöpolicyen årligen mäts och redovisas genom de nyckeltal som framgår i kapitel 3 om Arbetsmiljö i det Personalekonomiska bokslutet, i Borås Stads

medarbetarenkät som genomförs vartannat år samt genom Borås Stads rutin för årlig uppföljning av arbetsmiljöarbetet.

Förskolenämnden föreslår följande tillägg eller förtydliganden av innehållet.

I inledningen föreslås att ett förtydligande görs med en beskrivning som anger hur Borås Stad organiserar arbetsmiljöarbetet i enlighet med AFS 2001:1 om systematiskt arbetsmiljöarbete. Att arbetsmiljöfrågorna och skyddskommittéuppgifter är en integrerad del i Borås Stads samverkansavtal med fackliga organisationer och att SAM-kalendern är ett obligatoriskt stöd för chefer, som är arbetsgivarens representant att utföra fördelade arbetsmiljöuppgifter, att systematiskt undersöka och riskbedöma arbetsmiljön.

I inledningen föreslås vidare att ett tillägg görs med en utvecklad formulering av målsättningen för friskfaktorn ”en välutvecklad kommunikation och återkoppling”. Friskfaktorn handlar om att samtalsklimatet är öppet och tillåtande uppåt, nedåt och åt sidorna och att det finns fungerande kommunikationsvägar och forum för information och dialog. Att återkoppling ges på beteenden och hur de påverkar verksamhetens resultat samt att sakfrågor hanteras utan att det blir personligt.

Under punkterna kring förutsättningar föreslås att ett tillägg görs som förtydligar att alla chefer och medarbetare har ett ansvar att rapportera, följa upp och åtgärda arbetsskador och tillbud i KIA.

Med angivna förslag på förtydligande och tillägg tillstyrker Förskolenämnden Borås Stads arbetsmiljöpolicy.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

I detta ärende där Förskolenämnden ombetts yttra sig över en remiss är nämnden inte beslutande instans. Det är således upp till beslutade nämnd att beakta barnperspektivet och de olika rättighetsprinciperna i ärendet. Förskolenämnden vill dock starkt poängtera vikten av att barnkonventionen och barnets bästa beaktas inför slutgiltigt beslut i ärendet.

Beslutsunderlag

Remiss – Borås Stads arbetsmiljöpolicy

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

Remiss: Arbetsmiljöpolicy

Borås Stads arbetsmiljöpolicy är det övergripande styrdokumentet för Borås Stads arbetsmiljöarbete. Den visar Borås Stads förhållningssätt och ger vägledning i det dagliga arbetet för chefer och medarbetare. Policyn är gemensamt för nämnder och bolag.

Remissinstanser

1. Arbetslivsnämnden
2. Fritid- och folkhälsonämnden
3. Förskolenämnden
4. Grundskolenämnden
5. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
6. Individ- och familjeomsorgsnämnden
7. Kulturnämnden
8. Lokalförsörjningsnämnden
9. Miljö- och konsumentnämnden
10. Samhällsbyggnadsnämnden
11. Servicenämnden
12. Sociala omsorgsnämnden
13. Stadsrevisionen
14. Tekniska nämnden
15. Valnämnden
16. Vård- och äldrenämnden
17. Överförmyndarnämnden
18. AB Bostäder i Borås
19. AB Toarpshus
20. AB Sandhultsbostäder
21. Borås Djurpark AB
22. Borås Elnät AB
23. Borås Energi och Miljö AB
24. Borås Parkerings AB
25. Borås Textile Fashioncenter/Akademiplatsen
26. BoråsBorås TME AB
27. Borås Stadshus AB
28. Fristadbostäder AB
29. Industribyggnader i Borås AB
30. Inkubatorn i Borås AB

31. Viskaforshem

Remissvaren ska ha kommit in till Kommunstyrelsen senast den **2023-09-30**.
Remissvaren skickas i elektronisk form till **KS.diarium@boras.se**
Ange diarienummer KS 2023-00505 och remissinstansens namn i ämnesraden
på e-postmeddelandet.

Nämndens/bolagets yttrande skall innehålla en kort sammanfattning. Denna
kommer i normalfallet att användas i den sammanställning av remissvar som
ingår i det beslutsunderlag som presenteras för Kommunstyrelsen.

Yttranden skall alltid innehålla ett tydligt ställningstagande till det remitterade
ärendet (tillstyrker, avstyrker, avstår från att yttra sig). Reservationer, särskilda
yttranden och protokollsanteckningar skall alltid redovisas tillsammans med
nämndens/styrelsens beslut.

Linnea Nilsson
Handläggare
033 353414

REMISS

Program

Plan

• **Policy**

Riktlinjer

Borås Stads
Arbetsmiljöpolicy

Borås Stads styrdokument

Aktiverande

PROGRAM – vägval, verksamheter och metoder i riktning för att nå målen i Borås

PLAN – aktiviteter, tidsram och ansvar

Normerande

POLICY – Borås Stads hållning

RIKTLINJER – rekommenderade sätt att agera

Fastställt av: Kommunfullmäktige
Datum: 2023-xx-xx
För revidering ansvarar: Kommunstyrelsen
Dokumentet gäller för: Alla nämnder och styrelser
Dnr: KS 2023-00505
Dokumentet gäller till och med: 2027

Om globala målen

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Genom Globala målen för hållbar utveckling kan det här bli verklighet.

Detta styrdokument bidrar till följande globala mål:

Arbetsmiljöpolicy

Borås Stad ska vara en rättvis och transparent organisation som erbjuder en arbetsmiljö där delaktighet och inflytande stärker samtliga medarbetare. Ledarskapet ska vara närvarande och tillitsfullt med ledare som är tillgängliga, tydliggör mål och ger medarbetare ansvar, stöd och möjligheter att utföra sitt uppdrag. Borås Stad ska ge chefer och medarbetare förutsättningar för goda arbetsinsatser i en trygg och säker arbetsmiljö som präglas av följande:

- Chef och medarbetare har en gemensam förståelse för verksamhetens uppdrag och mål.
- Chef och medarbetare visar förtroende för och tillit till varandra samt för varandras roller, uppdrag och kompetens.
- Medarbetaren har handlingsutrymme över hur arbetsuppgifter planeras och genomförs inom ramen för verksamhetens uppdrag och krav.
- Medarbetaren får återkoppling och bekräftelse på utfört arbete.
- Medarbetaren får möjlighet till kompetensutveckling under hela arbetslivet.
- Chefen säkerställer att arbetet planeras och prioriteras utifrån vad som är viktigt, bråttom och rätt sak att göra, så att balans mellan krav och resurser uppnås.

En frisk och hälsosam arbetsplats leder till goda arbetsinsatser

I Borås Stad ska följande förutsättningar finnas på plats på samtliga arbetsplatser:

- Arbetsmiljöfrågorna prioriteras av ledningen.
- Fördelning av arbetsmiljöuppgifter ska vara tydlig genom hela organisationen.
- Chef och skyddsombud genomgår arbetsmiljöutbildning.
- Arbetsmiljöfrågorna är en naturlig del av verksamheten och har en självklar plats vid verksamhetsplanering och kvalitetsarbete.
- Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) bedrivs enligt Borås Stads SAM-kalender.
- Arbetet med lika rättigheter och möjligheter integreras i det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Mångfald i form av olikheter i bakgrund, erfarenhet, kompetens och andra personliga förutsättningar tas tillvara.
- Hälsa och arbetsmiljö diskuteras och hanteras på arbetsplatsträffar och vid medarbetarsamtal.
- Kunskapen om sjukfrånvaromönster och arbetsrelaterade orsaker är god.
- Rutiner för kort- och långtidssjukfrånvaro finns på plats och efterlevs.
- Tidiga signaler på ohälsa tas på allvar.
- Arbetsanpassning används om åtgärderna i det generella arbetsmiljöarbetet inte är tillräckliga.
- Arbetsmiljö- och hälsoinsatser sker fortlöpande.
- I Borås Stad har vi rökfria arbetsplatser.
- Kränkande särbehandling, diskriminering och repressalier accepteras inte.
- Alkohol och droger accepteras inte på våra arbetsplatser.

Chefer och medarbetare har ett gemensamt ansvar för en god arbetsmiljö. Policyn sätter ramarna för det systematiska arbetsmiljöarbetet, som följs upp i rutinen för årlig uppföljning.

BORÅS
STAD

Postadress 501 80 Borås **Besöksadress** Stadshuset, Kungsgatan 55
Telefon 033-35 70 00 **e-post** boras.stad@boras.se **Webbplats** boras.se

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-09-21Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00099 1.4.2.1

Redovisning av inkomna synpunkter januari – juni 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden godkänner upprättad redovisning.

Ärendet i sin helhet

Borås Stad har ett gemensamt synpunktshanteringssystem, för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd.

I redovisningen redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 30 juni 2023, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier. Kommunstyrelsen följer årligen upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

Prövning av barnets bästa

Kommuner har som skyldighet att alltid beakta barnets bästa i alla beslut som rör barn. Kommunen har även fastslagit att allt arbete som staden bedriver ska grunda sig på ett antal centrala rättighetsprinciper, som icke-diskriminering, inkludering, transparens, ansvar, delaktighet och jämlikhet.

Ärendet i sig bedöms vara av ren administrativ art då det är en redovisning av synpunkter. Barnperspektivet och rättighetsprinciperna beaktas löpande inom de områden som redovisningen berör.

Beslutsunderlag

Redovisning av inkomna synpunkter januari-juni 2023.

Samverkan

Ärendet har varit föremål för samverkan på FSG den 14 september 2023.

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef

BORÅS STAD

Redovisning av inkomna synpunkter januari-juni 2023

Förskolenämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Antal inkomna synpunkter januari – juni 2023	3
3 Fördelning kommungemensamma kriterier	3
3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier	3
4 Ständiga förbättringar	4
5 Avslutade synpunktsärenden	4
6 Synpunktsrutinen	4
7 Vidarebefordrade ärenden	4

1 Inledning

Den 1 december 2013 introducerade Borås Stad ett gemensamt synpunktshanteringsystem. Detta för att kunna erbjuda en väg in för våra medborgare, brukare och kunder.

Varje förvaltning ansvarar för att ta emot, följa upp och svara på synpunkter inom utsatt tid. Statistik över synpunkterna ska minst två gånger per år redovisas för respektive nämnd. Kommunstyrelsen kommer årligen att följa upp synpunktsstatistiken utifrån sin uppsiktsplikt.

I denna redovisning till Kommunstyrelsen redovisas antalet inkomna och avslutade synpunkter för perioden 1 januari till 30 juni 2023, samt fördelning över verksamhetsområden och kriterier.

Nämnden redovisar också eventuella åtgärder och förbättringar som synpunkterna resulterat i.

Förskolenämnden kan konstatera att de synpunkter som kommit in första halvåret 2023 är nästan lika många som kom in 2022. Under månaderna januari - juni 2023 har 42 synpunkter kommit in vilket går att jämföra med 44 inkomna synpunkter för samma period 2022.

Under 2022 tog förvaltningen fram en kort informationsfilm om Borås Stads synpunktshandling. I filmen gavs exempel på hur olika synpunkter på förskolorna ska hanteras. Filmen visades för all personal på förskolorna. Slumpmässiga stickprov har också gjorts på förskolorna för att undersöka hur hög kännedomen är, om rutinen för synpunktshandling. Stickproven visar att kännedomen är hög.

2 Antal inkomna synpunkter januari – juni 2023

Verksamhetsområde	Antal	Vanligaste verksamhetsspecifika synpunkten
Inkorg	1	Fråga gällande förskola i Viared
Verksamhetsområde 1	6	Klagomål på pedagogers svenskakunskaper i förskola, klagomål på rektor, klagomål på utrymme för blöjbyte, klagomål på stängning av förskola samt oro för få pedagoger på förskolegård.
Verksamhetsområde 2	3	Klagomål på hög ljudnivå nära förskola, klagomål på rastning av hundar på förskolegård samt önskemål om låsta grindar, klagomål på för stora barngrupper på förskola.
Verksamhetsområde 3	4	Inskickning och klagomål på intyg, klagomål då barn har fått för mycket sol, klagomål på parkering nära förskola, samt beröm till förskola för kreativ miljö.
Barnhälsa	1	Önskan om att ej stänga Öppna förskolan på Kristineberg.
Familjecentralen/Öppen förskola	27	Klagomål samt önskan om att ej stänga Öppna förskolan på Kristineberg.
Summa	42	

3 Fördelning kommungemensamma kriterier

3.1 Fördelning kommungemensamma kriterier

Kommungemensamma kriterier	Beröm jan-juni 2023	Fråga jan-juni 2023	Förslag jan-juni 2023	Klagomål jan-juni 2023	Totalt jan-juni 2023
Bemötande	0	0	0	1	1
Fysisk miljö	0	0	0	4	4

Kommungemensamma kriterier	Beröm jan-juni 2023	Fråga jan-juni 2023	Förslag jan-juni 2023	Klagomål jan-juni 2023	Totalt jan-juni 2023
Information	0	0	0	0	0
Tjänster	1	3	0	33	37
Totalt	1	3	0	38	42

4 Ständiga förbättringar

De inkomna synpunkterna har blivit omhändertagna inom respektive verksamhet.

Synpunkterna har inte resulterat i några större förändringar eller utveckling på övergripande förvaltningsnivå. Synpunkterna resulterar främst i att dialog tas med synpunktslämnaren för att bemöta deras ärende.

Inkomna synpunkter redovisas för nämnden varje månad från augusti 2020.

5 Avslutade synpunktsärenden

Totalt antal avslutade ärenden	Totalt antal ej avslutade ärenden	Totalt antal synpunkter som inkom under perioden januari – juni 2023
42		42

6 Synpunktsrutinen

	Status	Kommentar
Förvaltningen har under året följt synpunktsrutinen	Till större delen	Synpunkterna som har inkommit har hanterats enligt gällande rutin. Förskolenämnden gör bedömning att större delen av synpunkterna för nämndens verksamhet inte inkommer till Borås Stads gemensamma synpunktshantering. Många av synpunkterna hanteras direkt ute på förskolorna enligt rutin.

7 Vidarebefordrade ärenden

Antal vidarebefordrade synpunkter till externa organisationer, föreningar eller bolag.	
--	--

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-09-21
Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00004 1.1.3.0

Anmälningsärenden 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av anmälningsärenden för perioden 21 augusti 2023 – 13 september 2023.

Anmälningsärenden

1. Kommunstyrelsens beslut 2023-08-21 § 284 Redovisning av Borås Stads inkomna synpunkter 2022
Dnr 2022-00090
2. Lokalförsörjningsnämnden Delegationsbeslut - Öppnande av förstudiekonto Övre Sjöbo
3. Rapport Uppföljningsmöten kost och lokalvård-läsår 2223 + bilaga 1
4. Inkomna synpunkter augusti 2023

Andreas Ekström
OrdförandeIna Furtenbach
Förvaltningschef

Emelie Wigforss
HandläggareDatum
2023-09-21Instans
Förskolenämnden
Dnr FN 2023-00005 1.1.3.0

Redovisning av delegationsbeslut 2023

Förskolenämndens beslut

Förskolenämnden beslutar att godkänna redovisning av delegationsbeslut för perioden 21 augusti 2023 – 13 september 2023.

Ärendet i sin helhet

Förskolenämnden har i vissa ärenden överlåtit sin beslutanderätt till tjänstepersoner och ledamöter i enlighet med nämndens delegationsordning. Där framgår det även vilka delegationsbeslut som ska redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden omprövar eller fastställer delegationsbesluten.

Delegationsbeslut

1. Delegationsbeslut A2 - Anmälan av personuppgiftsincident
Dnr 2023-00104
2. Delegationsbeslut B6-8 augusti- Tillsvidareanställningar
Dnr 2023-00010
3. Delegationsbeslut B9 augusti - Tidsbegränsade anställningar
Dnr 2023-00010
4. Delegationsbeslut B10 juni - Upplösande av anställningsavtal
Dnr 2023-00108
5. Delegationsbeslut D8 - Beslut om mottagande av barn från annan kommun i förskola löpnummer 2
Dnr 2023-00027
6. Delegationsbeslut D15 - Beslut om avslag och uppsägning av plats i förskola löpnummer 2
Dnr 2023-00088
7. Delegationsbeslut F2 Hyresgäst Anpassning markiser - Lundens förskola
Dnr 2023-00003

8. Delegationsbeslut F2 Hyresgäst Anpassning tilläggsarbeten - Björnflokans förskola
Dnr 2023-00003
9. Delegationsbeslut F3 Hyresgäst Anpassning hörselklasser - Skogsängens förskola
Dnr 2023-00003
10. Delegationsbeslut F3 Hyresgäst Anpassning passagesystem - Sjöbo familjecentral
Dnr 2023-00003
11. Delegationsbeslut F3 Hyresgäst Anpassning timer - Kvarngårdens förskola
Dnr 2023-00003
12. Utökad tid på förskola löpnummer 75-95 (13 juni – 21 aug) och löpnummer 96-108 (21 aug – 13 sept)
Dnr 2023-00002
13. Anmälan av kränkande behandling löpnummer 23-29 (13 juni – 21 aug) och löpnummer 30 (21 aug – 13 sept).
Dnr 2023-00001
14. Utredning av kränkande behandling löpnummer 23-29 (13 juni – 21 aug) och löpnummer 30 (21 aug – 13 sept).
Dnr 2023-00001

Andreas Ekström
Ordförande

Ina Furtenbach
Förvaltningschef